

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU 2021

Bu Rapor İMDAT Şiddeti Önleme ve
Rehabilitasyon Derneği Tarafından
hazırlanmıştır.

İstanbul/ Temmuz 2021

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Bu rapor Şiddeti Önleme ve Rehabilitasyon Derneği (İMDAT) tarafından
hazırlanmıştır.

İstanbul/ Temmuz 2021

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ....4

TANIMLAR....6

Fiziksel Şiddet Nedir?....6

Fiziksel Şiddetin Türleri Nelerdir ve Ne Şekilde Gerçekleşir?.....10

Fiziksel Şiddetin Sonuçları Nelerdir?....11

DÜNYADAKİ DURUM....13

Dünya'daki Acil Durum Hatları....16

TÜRKİYE'DEKİ DURUM....17

HUKUKSAL BOYUTU....21

Ülkemizdeki Yasal Düzenlemeler....21

Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 Sayılı Kanun....21

Anayasa....21

Medeni Kanun....23

Ceza Kanunu....24

Uluslararası Yasal Düzenlemeler....25

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi....25

İstanbul Sözleşmesi....25

Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)....26

Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi (DEVAW)....26

Birleşmiş Milletler Şartı ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi....27

Belém do Pará Sözleşmesi ve Afrika Kadın Hakları Protokolü....27

Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu....27

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDETLE MÜCADELE EDEN KURUMLAR VE KURUMSAL HİZMETLER....28

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Faaliyetleri....28

Sivil Toplum Kuruluşları Faaliyetleri....29

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Sivil Toplumun Önemi....30

Adalet Bakanlığı Faaliyetleri....31

Baroların Faaliyetleri....31

ÖNERİLER....32

SONUÇ....34

KAYNAKÇA....35

İNTERNET LİNKLERİ....37

SÖZLEŞMELER....37

KATKIDA BULUNANLAR....38

YÖNETİCİ ÖZETİ

'Şiddet, Türkçeye Arapça'dan geçmiş bir kelimedir; sertlik, katılık, zorluk anlamlarındaki "şdd" kökünden gelir. İngilizce'deki "violence" karşılığı kullanımı 20. yüzyıla aittir. 1901 tarihli Kamûs-ı Türkî'de "sertlik; sert, katı davranış, kaba kuvvet" anlamında tanımlanmıştır. Latince sert ya da acımasız kişilik anlamındaki Violentia 'dan Fransızca ve İngilizce gibi batı dillerine giren Violence, bir kişiye güç veya baskı uygulayarak isteği dışında bir şey yapmak veya yaptırmak; zorlama, saldırı, kaba kuvvet, bedensel ya da psikolojik acı çektirme ve yaralama olarak tanımlanır."

Kadına yönelik şiddet toplumların her kesiminde, her kültüründe, her eğitim düzeyinde, her sosyo- ekonomik gelir düzeyinde vardır. Gelişmiş ülkelerde yapılan çalışmalar; kadınların 1/3'ü ile 2/3'ünün partnerleri tarafından şiddete uğradığını ortaya koymuştur. Buna çalışmalara göre, her iki kadından birisi yaşamlarının herhangi bir döneminde şiddete uğramaktadır. Çok üzerinde durulmayan; duygusal, sözel, siyasal şiddet gibi kadına yönelik tüm şiddet türleri dikkate alındığında bu oran daha da yükselmektedir. Fiziksel ve cinsel şiddetin yanı sıra şiddet türleri de hesaba katıldığında; kadına yönelik tüm şiddet türleri Türkiye'de %50'den daha yüksek oranda bulunmuştur.

Kadına yönelik şiddet, büyük bir insan hakları ihlalidir ve ülkemizde ve dünyada boyutu çok ciddi ölçülerde seyretmektedir. Kadınların doğdukları andan itibaren, sırf 'kadın oldukları için maruz kaldıkları saldırgan eylemler, psikolojik/ toplumsal baskılar cinsiyete yönelik şiddet kavramını tanımlandırmaktadır. Ne yazık ki gerek toplumsal gerekse bireysel üzerinde durulmayan bir konu oldukça sonuçları büyüterek en önemli toplumsal meseleler arasında kalmaya devam edecektir.

Kadınlara uygulanan tüm bu şiddet türlerinin nedenleri olarak bir takım sebepler gösterilebilir. Şüphesiz en önemli neden kültürel değerler ve kadına yönelik toplumsal bakış açısıdır. Kültürel sebeplerin yanı sıra saldırganın çeşitli özellikleri de nedensel olarak gösterilebilir. İlişkilerdeki ve aile içerisinde konuşarak halledilemeyen sorunların çözümü olarak da fiziksel şiddete ülkemizde sıkça rastlamaktayız. Toplumumuzda erkeğe yüklenen değer ve kadının değersiz tutulması bu takım

şiddet türlerinin engellenmesinin önündeki en büyük sorunlardan birisidir.

Yaşanan şiddetin sonuçları görünür ve görünmez sonuçlar olarak ikiye ayrılır. Fiziksel şiddetin aleni sonuçları olarak fiziksel vücut travmaları, ölümler, intiharlar ve bağımlılıklar gösterilebilir. Şiddet bütün bu sonuçların yanı sıra toplumsal ve bireysel bir çok ağır sonuca daha yol açar. Çeşitli araştırma sonuçlarına göre hem şiddet uygulayan hem de şiddete maruz kalan çoğu kişinin geçmişinde de bir şiddet öyküsü yer almaktadır. Bundan yola çıkarak, şiddetin sadece şiddete maruz kalan kişinin yaşayacak olduğu bir travma olarak değil, üzerinde durulması gereken son derece önemli bir toplum sorunu olarak ele alınması gerekir.

"Kadına yönelik şiddet yaşamımızın bir gerçeğidir ve hem aile bireylerini, hem çocukları, hem de toplumu önemli ölçüde etkiler. Aile eğitim, ekonomik, hukuksal yönlerden güçlendirilmeli ve korunmalıdır. Bunun için aile danışmanları, psikologlar, hemşireler, sosyal çalışmacılar yardımcı olabilir."

Kültürümüzde kadına yönelik şiddet ne yazık ki ikinci plana atılabiliyor. Şiddet gören kadınların bir bölümü, şiddet görmeyi hak ettiklerini, şiddet uygulayan erkeklerin bir bölümü de kadınlara şiddet uygulamayı kendilerinde hak olarak görebiliyor. Bu durumları ortaya çıkaran kültürel değer ve normlarımızın yozlaştırılmasını engellemeye yönelik başta ailede verilmeye başlanmak üzere toplumsal girişimler başlatmamız gerekmektedir. "Son 12 yılda kadın cinayetleri %1500 oranında artmıştır. Sağlıklı kültürel değer yargılarının öne çıkarılarak pekiştirilmesi sağlanmalıdır." Kadına yönelik olsun ya da olmasın, şiddet motivasyonunu tetikleyecek her türlü söylemler, ata sözleri vb. her şey toplumsal ve eğitimsel hayatımızda kullanılmamalıdır. Medyada kadına yönelik şiddeti yansıtan her türlü haber, yayın ya da dizi, sıkı bir şekilde kontrole tabii tutulmalıdır. Toplumun ve bireylerin sağlığı için şiddeti engellemek son derece önemlidir. Bu yüzden ebeveynler, öğretmenler, toplum önünde önemli bir yere gelmiş önemli figürler, sanatçılar, toplum önderleri vb. bu konuya dikkat çekmeli ve sağlıklı birer örnek olmalıdırlar.

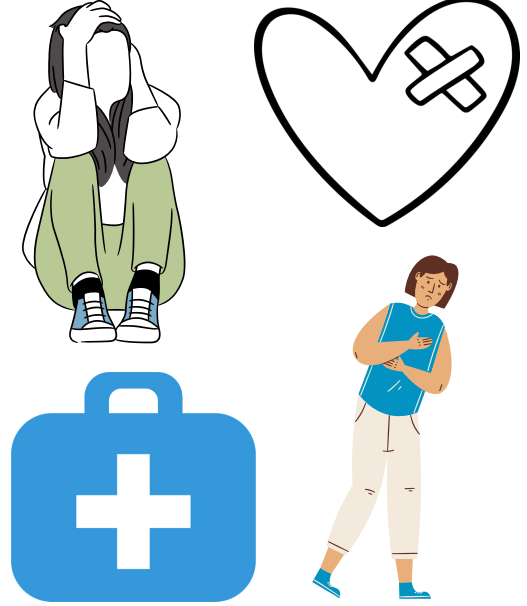

Ülkemizde kadına yönelik şiddetle ilgili hayati düzenlemeler duyurulmalı ve bilinirliği arttırılmalıdır. Yasaların ve uygulamaların sağlıklı bir şekilde yürütülmesi açısından bireyler ve tüm sivil toplum örgütleri birlikte sorumluluk almalıdır.

TANIMLAR

Fiziksel Şiddet Nedir?

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik uygulanan şiddet, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizin de en önemli sorunlarından birisidir. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) yayınladığı rapora göre dünya üzerinde her beş kadından birisinin, yaşamlarının herhangi bir döneminde 'erkek ya da erkekler' tarafından, fiziksel veya cinsel bir şiddet türüne maruz kaldığı tahmin edilmektedir. Kadınların şiddetle tanıştıkları ilk yer araştırmalar sonucu, doğdukları ve aileleri ile yaşadıkları yerler olarak gösterilmektedir. Burada genellikle erkek aile bireyleri tarafından sıklıkla 'fiziksel' ve 'psikolojik' şiddete maruz kalmaktadırlar. Yaşamlarının ilerleyen dönemlerinde ise genellikle birlikte yaşadıkları partnerleri veya eşleri tarafından 'psikolojik', 'fiziksel' ve de 'cinsel' şiddete maruz kalmaktadırlar. Karşılaşılan bu şiddet türleri ne yazık ki bir döngüdür ve ciddi yaralanmalara, ileri düzeyde gelişen psikolojik travmalara ve hatta ölüme kadar giden ağır sonuçları içerisinde barındırır.

Fiziksel şiddet, kontrollü veya dürtüsel bir şekilde uygulanan fiziksel saldırılardan oluşur. Kadına zorla bir şey yaptıрма ya da bir şey yapmaktan alıkoyma amacıyla, kadının iradesi dışında gerçekleşen fiziksel zarar verici eylemleri içermektedir. Bu saldırılar kadınlar üzerinde; ekimozlara, yanıklara ve kesici delici silahlardan dolayı oluşan iç organ yaralanmalarına, kırık kaburgalara veya kırık kemiklere kadar çeşitli tehlikeli hasarlarla sonuçlanır ve hatta kurbanların ölümlerine yol açabilir. Kurbanın başına aldığı sürekli darbeler, genellikle fark edilmeyen ve tedavi edilmeyen ciddi kafa içi hasarlara neden olabilir. Bazı istismarcılar, yüz veya uzuvlarda iz bırakma riski yerine, vücudun normalde görünmeyen kısımlarına zarar verirler.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Fiziksel istismarın bir başka türü de kadının vücudunda herhangi bir iz bırakmadan uygulanan fiziksel şiddet türüdür. Bunlar; mağdurun kafasını tuvalete zorla sokma veya buz gibi soğuk küvetlerde/ banyolarda duş almaya zorlama, kilitleme gibi istismar türleri olarak örneklendirilebilir. Gıda ve kıyafetlerin saklanması, kadının evinden dışarıda tutulmaya zorlanması gibi örnekler de kadına karşı fiziksel istismar olarak gösterilmektedir.

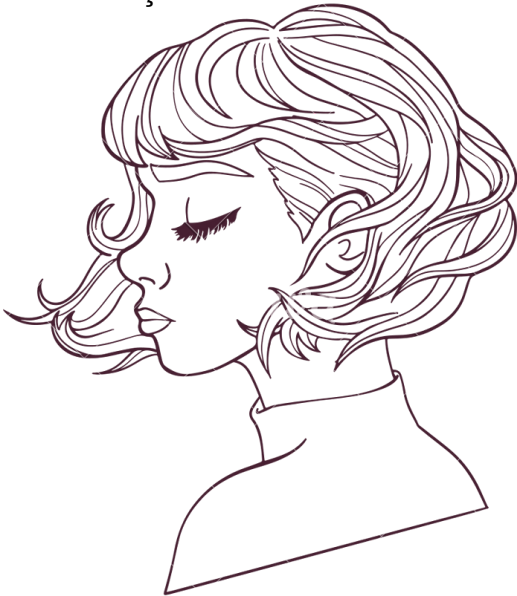
Birleşmiş Milletler (BM) Genel Meclisinin 1993 yılında kabul ettiği “Kadına Yönelik Şiddetin Yok Edilmesi Bildirgesi”nde kadına yönelik şiddet: “ister kamusal isterse özel yaşamında meydana gelsin kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar ve ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem, uygulama ya da bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama ya da keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma” şeklinde tanımlanmaktadır. Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi 19 Sayılı Genel Tavsiye Kararında ise kadına yönelik şiddet: “Şiddet, kadınların erkeklerle eşit bir şekilde en temel hak ve özgürlüklerini kullanmaya ilişkin kapasitelerini ciddi bir şekilde engelleyen bir ayrımcılık türüdür. Şiddet nerede meydana geldiğine bakılmaksızın fiziksel, ruhsal ya da cinsel açıdan kadına zarar veren veya acı çekmesine neden olan, zarar vermeye yönelik tehditler, zorlama ve özgürlükten mahrum bırakma gibi eylemleri ve aile içerisinde veya kişilerarası ilişkilerde yaşanan veya Devlet ya da devlet organları tarafından uygulanan ya da göz yumulan şiddeti içerir.” olarak tanımlanmıştır.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

İstanbul Sözleşmesi de kadına yönelik şiddeti BM ile benzer bir şekilde tanımlarken, şiddetin kadınlara karşı bir insan hakkı ihlali ve ayrımcılık doğurduğunu ve toplumsal cinsiyete dayalı olduğunu vurgulamaktadır. 6284 sayılı Kanunun 2. maddesinde, “kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışlar” kadına yönelik şiddet olarak tanımlanmaktadır. CEDAW’ın kadına yönelik şiddet tanımı önemli unsurlar içermektedir. Komite, kadına yönelik şiddeti, kadın ve erkek arasındaki biyolojik ve toplumsal eşitsizliğe dayalı iktidar ilişkisinin sonucu olarak görmektedir. Kadına yönelik her türlü ayrımcılığın önlenmesinden bahsederken, kadın ve erkeğin yasal düzlemde aynı koşullara sahip olmalarının ötesinde maddi temelde eşit insan haklarından yararlanmalarını amaçlamaktadır. Ayrıca ilk kez yasal düzlemde “ev içi şiddet” tanımı yapılarak, öncesinde aile içi bir mesele olarak yorumlanan şiddetin toplumsal cinsiyet rolleri ve eril gücün sürdürüldüğü bir iktidar alanı olduğu ortaya konulmuştur.

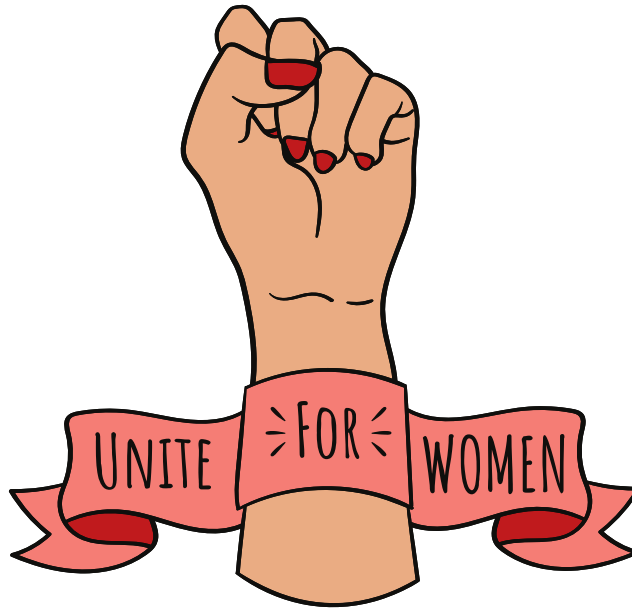
WOMEN
YORU*
WOMEN

6284 sayılı Kanunun 2. maddesinde, “kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışlar” kadına yönelik şiddet olarak tanımlanmaktadır.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

CEDAW'ın kadına yönelik şiddet tanımı önemli unsurlar içermektedir. Komite, kadına yönelik şiddeti, kadın ve erkek arasındaki biyolojik ve toplumsal eşitsizliğe dayalı iktidar ilişkisinin sonucu olarak görmektedir. Kadına yönelik her türlü ayrımcılığın önlenmesinden bahsederken, kadın ve erkeğin yasal düzlemde aynı koşullara sahip olmalarının ötesinde maddi temelde eşit insan haklarından yararlanmalarını amaçlamaktadır. Ayrıca ilk kez yasal düzlemde “ev içi şiddet” tanımı yapılarak, öncesinde aile içi bir mesele olarak yorumlanan şiddetin toplumsal cinsiyet rolleri ve eril gücün sürdürüldüğü bir iktidar alanı olduğu ortaya konulmuştur.

Kadına karşı uygulanan evlilik içi fiziksel şiddet türlerinden, suç oluşturan fiillerin incelenmesine kasten öldürme suçundan başlamak yerinde olacaktır. TCK m. 82/d'ye göre, kasten öldürme suçunun eşe karşı işlenmesi nitelikli hal sayılmıştır. Maddi açıdan incelendiğinde serbest hareketli suçlar kategorisine girmekte olan insan öldürme suçu, gerek davranış, hareket; gerekse ihmal suretiyle işlenebilir. Zira suçun ihmal suretiyle işlenmesi durumunda, aile hukukundan doğan “karşılıklı yardım ve dayanışma” yükümlülüğünün ihlali söz konusudur. Kadınlar, vücut dokunulmazlıklarına karşı işlenen suçlarla da evlilik içi fiziksel şiddete maruz kalmaktadırlar. TCK m. 86/3-a, kasten yaralama suçunun eşe karşı işlenmesi durumunda şikâyet aranmaksızın verilecek cezayı yarı oranında arttırmaktadır.

Fiziksel Şiddetin Türleri Nelerdir ve Ne Şekilde Gerçekleşir?

Fiziksel istismar, bir kişiye karşı o kişiyi yaralayacak veya tehlikeye atacak şekilde fiziksel güç kullanılmasıdır. Aile içi istismar nadiren fiziksel saldırı ile başlar; failer kendilerine meydan okunduğunu hissettiklerinde ve bir üstünlük sağlamak istediklerinde, fiziksel tacizde bulunurlar. Fiziksel istismar örnekleri şunları içerir: Vücudunu delme, vurmak, tükürmek, tekme atmak, boğma, kısıtlamak/ alıkoymak, yakmak, haşlamak, bıçaklamak, kafa atmak, ısırarak, kıstırmak, sıkmak, itmek, kemikleri kırmak, silah kullanmak, zehirlemek, bir şeyler fırlatmak, zorla beslemek, öldürme girişimlerinde bulunmak, dikkatsiz bir şekilde araç sürmek, saç çekmek, cinayet. Bunlar ve benzeri davranışlar kadın üzerinde gerek psikolojik gerekse psikolojik ciddi travmalara yol açar. Cinsel istismar davranışlarının da içerisinde fiziksel istismar bulunur ancak her cinsel istismar davranışı fiziksel istismar davranışlarını içermez (örn; sözel taciz).

Aile içi şiddet, her ne kadar 'aile' yapısını oluşturan bireylerin birbirlerine uyguladığı şiddet olarak ele alınsa da kadınların fiziksel ve cinsel şiddete en fazla birlikte yaşadıkları eşleri ve partnerleri tarafından maruz kaldıkları, dünyada yapılan birçok uzun vadeli araştırmalar tarafından ortaya konmaktadır. " Tüm dünya nüfusunu temel alan 48 çalışmanın verilerine göre, Dünya Sağlık Örgütü kadınların eşleri ya da partnerleri tarafından şiddete uğrama oranını %10-69 arasında bildirmiştir." Ülkemizde de hem bakanlıkların yapmış oldukları araştırmaların sonuçlarında hem de sağlık birimlerine başvuru yapan kadın hastaların vakaları incelendiğinde, kadınların eşleri veya partnerleri tarafından sıklıkla şiddete maruz kaldıkları için sağlık birimlerine başvurdıkları belirlenmiştir. Türkiye'de bazı illerin psikiyatri kliniklerinden alınan sonuçlara göre, başvuran kadınların %57 gibi bir yüzdeliğinin, eşleri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldıkları belirtilmiştir.

Fiziksel şiddet sadece şiddete maruz kalan kişiyi değil, aynı zamanda aile ve toplum içerisinde buna şahit olan herkesi çeşitli şekillerde etkileyebilmektedir. Araştırmalara göre, yetişkinliğinde şiddete uğrayan bir kadın, buna kendi çocukluğunda kendi yetiştiği aile içerisinde hem şahit olmuş hem de maruz kalmış olabilmektedir. Aynı şekilde şiddet uygulayan kişi için de bu durum söz konusudur. Ne yazık ki bugün istatistiksel olarak aile içi şiddete uğrayan kadınların kesin istatistiklerine ulaşılamamaktadır. Bunun nedeni ise kadının, eşi/ partneri ya da aile bireyleri tarafından baskı görmesi, şiddetin gücünü arttırarak devam etmesi ve kadının utanç duymasından dolayı, gerekli mercilere başvuramaması ya da başvuramaması olarak gösterilebilir.

Fiziksel İstismarın Sonuçları Nelerdir?

Kadına yönelik fiziksel istismar çok ciddi sonuçlara yol açmaktadır. Bunlar genel anlamda; kadının vücudunda oluşan geçici kalıcı yaralar, kronik ağrılar, travma sonrası stres bozukluğu, somatik ağrılar, intihar düşüncesi veya intihara teşebbüs ve en kötü olasılık kadının hayatını kaybetmesi olarak sıralanabilir.

Başka türlü ele alacak olursak, fiziksel bir istismara uğrayan kadın, kendi bedeni üzerindeki haklarından tam olarak faydalanamaz. Bu durum özellikle eşi veya partneri veya şiddet gösteren kişi tarafından aynı zamanda kontrol altında tutulmasıyla açıklanır. Bu durumun oluşturduğu en önemli sonuçlardan birisi de kadının uzun süreli bir şiddet döngüsü içerisinde 'çaresiz olmayı' öğrenmesidir. Bu anlamda kadın zamanla hem çevresinden hem de sağlık birimlerinden ve emniyet birimlerinden yardım almaktan kendini geri çeker veya teşvik edilemez duruma gelir. Kadının bu süreçte gerekli yardımı ve müdahaleyi almadığı takdirde psikolojisi, üreme sağlığı ve hayati durumu tehdit altındadır.

“ Kadınlarda şiddet sonucu oluşan ruhsal (psikolojik) rahatsızlıkları ise önemle üzerinde durulması gereken bir konudur. Fiziksel bulguların olmadığı ancak depresyon, anksiyete, uyku problemleri, yaşamdan zevk almama, adet düzensizlikleri, sinirlilik vb. gibi hastalıkların oluşması, kadınları toplumdan uzaklaştırmakta hatta kendine bile yabancılaştırmaktadır da. Uygulanan şiddet sonucu (cinsel taciz, tecavüz, istenmeyen gebelik, aşağılanma, küçük görülme, sevilmemesi, şefkatsizlik vb. şiddet sonucu), ruhsal problemler yaşayan kadınlarda intihar girişimleri, sigara, alkol kullanımı, aşırı yeme ya da hiç yememe gibi davranışlar da gözlenmektedir.”

GÖKKAYA (2009)

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Kadına yönelik fiziksel şiddette etkilenen her zaman sadece kadınlar olmaz. Araya girmeye, şiddete engel olmaya çalışan kişiler, özellikle çocuklar da şiddetten etkilenip travma yaşayabilir ya da yaralanabilirler. Aynı zamanda kadının gebelik durumunda yaşadığı şiddette kadınlar üzerinde olumsuz etkilere sahiptir. Gebelik düşükle sonuçlanabilir ya da bebeklerde ciddi doğum öncesi ve sonrası etkiler ortaya çıkabilir.

"Şiddete maruz kalan kadınlar toplum içinde birtakım sıkıntılar yaşamakta ve özellikle iş bulmakta zorlanmakta, sık sık iş değiştirmek durumunda kalmaktadır. Maruz kaldığı fiziksel ya da psikolojik şiddet sebebiyle iş verimliliğe büyük ölçüde düşmekte ve bu minvalde toplumdan git gide uzaklaşmaktadır. Şiddete maruz kalan kadınlar toplumdan uzaklaştırılmış olmaları sebebiyle de başta yasal hakları olmak üzere birçok ekonomik ve siyasal haklarından mahrum kalmaktadır "

ÖZTÜRK (2016)

DÜNYADAKİ DURUM

“TBMM Kadın- Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) ‘Kadına Yönelik Şiddet ve Dünya Gerçeği’ başlıklı bir rapor hazırladı. Raporda 28 Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkede, kadına yönelik şiddet ele alındı. AB’de 15 yaşından büyük her 3 kadından 1’inin (yaklaşık 62 milyon) ‘partnerleri ya da üçüncü erkeklerin’ fiziksel ya da cinsel şiddetine maruz kaldığı ifade edildi. Bu tabloya göre AB’de kadının en çok şiddet gördüğü ülkeler DANI MARKA, FİNLANDİYA ve İNGİLTERE. Kadına şiddetin en az olduğu ülkeler ise POLONYA, AVUSTURYA ve HIRVATİSTAN’dır (Öztürk, 2016).”

Tablo 1. Ülkelere göre kadına şiddet yüzdeleri(Her 100 kadından) (Öztürk, 2016).

Ülke	%
Avusturya	20
Almanya	35
Bulgaristan	28
Belçika	36
Çek Cum.	32
Danimarka	52
Estonya	33
Fransa	44
Hollanda	45
Macaristan	28
İngiltere	44
İtalya	27
Litvanya	31
Polonya	13
Portekiz	24
Slovenya	22
Slovakya	34

AB’de kadının en çok şiddet gördüğü ülkeler DANI MARKA, FİNLANDİYA ve İNGİLTERE. Kadına şiddetin en az olduğu ülkeler ise POLONYA, AVUSTURYA ve HIRVATİSTAN’dır (Öztürk, 2016)

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Aile içi şiddet kadına yönelik şiddetin en yaygın ancak en gizli kalan türüdür. WHO'nun verilerine göre dünya üzerinde her üç kadından biri yaşamının herhangi bir döneminde yakın partneri tarafından fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Yani, dünyada 736 milyon kadın şiddet mağduru. 2019'da BM Kadın Birimi'nin yayınladığı istatistiklere göre ise, dünya kadınlarının %30'u partnerleri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddet gördüklerini ifade etmektedir.

WHO yetkilileri de pandemide şiddetin daha da arttığı uyarısında bulunmuştur. İlk defa Çin'in Wuhan kentinde Aralık 2019'da ortaya çıkan Coronavirüs, insandan insana yakın temas ve damlacık yoluyla bulaşarak tüm dünyaya çok hızlı yayılım göstermiştir. Covid 19 Pandemisi, olağandışı bir durumdur ve ölümcül sonuçları artarak devam ederken, tüm dünyada kadınlar bu süreçte daha çok şiddete maruz kalmakta, kadına yönelik psikolojik, cinsel, fiziksel şiddet artmaktadır. Salgın sürecinde "evde olmak" bir sağlık tedbirinin zorunlu hali iken; kadınlar kendilerine şiddet uygulayan erkeklerle bir arada yaşamaya zorlanmakta, bu "evlerde" daha çok şiddete maruz kalmaktadırlar. Dünya Sağlık Örgütü mart ayında bu duruma dikkat çeken ve ülkelerin sağlık sistemlerine yönelik öneriler içeren bir rapor yayınladı. Benzer şekilde Avrupa Konseyi de COVID-19 salgını sırasında konsey üyesi olan çok sayıda ülkede ev içi şiddet vakalarının endişe verici bir artış gösterdiğini bildirmiş, İstanbul Sözleşmesi'nin (Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi) uygulanmasına ilişkin öneride bulunmuştur. Birleşmiş Milletler; Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, Kıbrıs, ABD, Kanada, Singapur'da ev içi şiddet ile ilişkili bildirimlerin arttığını raporlamıştır. Çin'in Wuhan şehrinde, Şubat 2020'de ev içi şiddet vakalarının bir önceki yıla göre üç kat arttığı, bu vakaların %90'ının COVID-19 ile ilişkili olduğu bildirilmiştir. Bu artış Fransa'da %30-36, Brezilya'da %40-50, Arjantin'de %25, Singapur'da %33, ABD'nin farklı eyaletlerinde %10-35 oranlarındadır. Bu süreçte, ev içi şiddet vakalarının artışı nedeniyle İtalya ve Fransa'da bazı oteller sığınak olarak hizmete açıldı. Avustralya'da evde kalma tedbirleri ile genel suç oranlarında %40 azalma olduğu, ancak polise başvuran ev içi şiddet vakalarında %5 artış olduğu, ayrıca Google'da ev içi şiddet için yardım amaçlı aramalarda %75 artış olduğu bildirilmiştir. Kadınlar için dünyanın en tehlikeli ülkesi Senegal olarak gösterilmektedir. Senegal'de kadınların %87'si şiddet görmektedir.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Evde izolasyon ve karantina sürecinde çalışan kadınların bir kısmı evde internet ortamı üzerinden iş yaşamına devam etmiştir. Artan ev içi iş yükünün bu kadınların iş yaşamındaki verimini ve üretkenliğini etkilemesi kaçınılmazdır. Herkes için güvenli bir alan olması gereken evler, şiddete maruz kalan kadınlar ve çocuklar açısından oldukça riskli yerlerdir. Salgınla kadınlar şiddet uygulayan erkek ile bir anda eve kapanmış, ev içi şiddete maruz kalma riskinin daha da arttığı bir duruma düşmüşlerdir. Bu bağlamda evde sosyal izolasyon riskli durumda olan kadınlar ve çocukları bir tehlikeden korurken, bir başka tehlikeye açık hale getirmiştir. Ayrıca bu süreçte şiddet uygulayan erkeklerin kadına COVID-19 bulaştırma tehdidi gibi duruma özgü yeni şiddet biçimleri de ortaya çıkmıştır. Kadınlar bu süreçte şiddet uygulayan erkekler ile 24 saat bir eve kapanmışken destek mekanizmalarına ulaşmakta her zamankinden daha çok zorlanmışlardır. Kadınlar yalnız kaldıkları ilk fırsatta yardım hatlarını aramakta, şiddet uygulayan erkeğin bundan haberdar olması durumunda daha fazla şiddete maruz kalmaktan korkmaktadır. Ev içi şiddete maruz kalan bazı kadınların COVID-19 bulaşma korkusu nedeniyle hastanelere gidip başvurmaktan da çekindikleri bildirilmektedir. Sosyal izolasyon kadınların sosyal desteklere erişimlerini de zorlaştırmış, şiddetin izleri ev içinde gizlenmiştir. Tüm bunların yanında kadınlar, pandemi nedeniyle işten çıkarılmış veya ücretsiz izne ayrılmak zorunda bırakılmışlardır. Ekonomik kayıplar/güçlükler şiddet uygulayan eşi/partneri terk etmeyi ve böylelikle şiddetten uzaklaşmayı daha da zorlaştırmış olabilir. Eylül 2020'ye kadar, 52 ülke kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddete karşı önleme ve tepkiyi COVID-19 müdahale planlarına entegre etti ve 121 ülke, küresel kriz sırasında şiddete maruz kalan kadınlara yönelik hizmetleri güçlendirmek için önlemler aldı. Netice olarak bu süreç önceden yaşanan şiddet olaylarının devamlılığını sağlamış, hatta tablonun ağırlaşmasına neden olmuştur.

Dünya'daki Acil Durum Hatları

Pandemide evde kalma çağrılarının ilk günlerinden itibaren ev içi şiddet için acil yardım hattı aramalarında İngiltere’de %25, İspanya’da %20, Kıbrıs’ta %30 artış bildirilmiştir. İspanya’da kadınların eczanelerdeki çalışanlardan maske talep etmesi durumunda eczane görevlilerinin gizli bir şekilde ev içi şiddet bildiriminde bulunduğu bir uygulama hayata geçirilmiştir. Ayrıca Google’da ev içi şiddet için yardım amaçlı aramalarda %75 artış olduğu bildirilmiştir. Bu anlamdaki oluşumlardan biri de SOS Şiddet Mağdurları Kadın ve Çocuk Yardım Hattı’dır ve 1990 yılında Sırbistan’ın Belgrad kentinde kurulmuştur. Bir şiddet olayını bildiren her çağrı için, çağrının ayrıntılarını içeren bir veri formu oluşturulur. Arayanların neredeyse tamamının aile üyelerinin veya birlikte olduğu erkeklerin şiddetine maruz kaldığı tespit edilmiştir. Çoğu, fiziksel ve duygusal şiddet olaylarını; azınlık bir kesim ise cinsel ve ekonomik şiddet bildirmiştir. Şiddetin sıklığı ve süresinin ise çok yüksek olduğu belirlenmiştir. Arayanlar özellikle, Sırbistan’a yönelik ekonomik yaptırımlar ve mülteci akını nedeniyle daha da kötüleşen mevcut konut eksikliği nedeniyle sık sık failerle birlikte yaşamaya zorlanmış kadınlardır. Buradan hareketle mültecilerin çoğu özel evlere yerleştirilmiş ve bu da kadın mültecilere ve kadın ev sahiplerine karşı artan şiddete neden olmuştur. Topluma yönelik önleyici ve eğitici hizmetlere ek olarak, fiziksel şiddet kurumları tipik olarak mağdurlara şu hizmetleri sağlar: kriz hattı, danışmanlık, savunuculuk ve acil durum sığınağı.

Şiddete uğramış kadınların savunucuları, gelecekteki istismardan korunmak için yasal, tıbbi ve sosyal sistemlerde gezinirken kadınlara eşlik eder ve onları destekler. Savunucular, yardım arayan kadınlar ile kurumsal temsilciler (polis, avukatlar, sağlık personeli vb.) arasında bir bağlantı sağlar. Ayrıca mağdurların ceza adaleti sürecine katılımını da kolaylaştırırlar (Hart, 1993). Savunuculuk hizmetleri alan kadınların yasal çözüm arayışları, bunları takip etme olasılıkları ve destek elde etmeleri, savunuculuk almayan kadınlara göre daha fazladır. Fiziksel şiddete maruz kalmış kadın acenteleri, hizmetlerini danışmanlığı içerecek şekilde genişletmiştir. Danışmanlık hizmetleri, kadınlara ve çocuklarına şiddetin yaşamları üzerindeki etkisini ele alma fırsatı sunar. Birkaç çalışma, bu kadınlar için danışmanlığın etkilerini değerlendirmiştir. Bulgular, şiddete uğramış kadınlar için psiko-eğitimsel, destekleyici danışmanlığın benlik saygısını, duygulanımı iyileştirmede etkili bir yaklaşım olabileceğini düşündürmektedir. Dünyanın en büyük ülkelerinden olan Çin’de çok az özel yardım hattı bulunmaktadır. Son 15 yılda Çin’in büyük kentsel alanlarında kriz ve kadın yardım hatları ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda uzmanlaşmış ulusal ücretsiz bir kriz yardım hattı olan “Pekin İntihar Araştırma ve Önleme Merkezi’nin (BSRPC) Kriz Yardım Hattı” da mevcuttur. Bu yardım hattına yapılan ve mağdurun failinin yakın olduğu “ içi şiddet”, “eş tarafından, dövülmüş”, “dövülmüş”, “taciz” veya “tecavüz” olarak sınıflandırılan aramalar gerçekleşmektedir.

TÜRKİYE'DEKİ DURUM

2019 yılında 474 kadın cinayeti işlenmiştir. Öldürülen kadınların 134'ü eşi, 25'i eski eşi, 51'i sevgilisi, 8'i eski sevgilisi, 15'i babası, 13'ü kardeşi, 29'u diğer akrabaları, 34'ü tanıdık birisi 3'ü de tanımadığı kişiler tarafından öldürülmüştür. Kadınların 185'i ateşli silahlarla, 101'i kesici aletle, 29'u boğularak, 6'sı kimyasal ilaçla, 27'si darp edilerek, 6'sı yakılarak, 19'u yüksekten atılarak öldürülmüş 101'inin nasıl öldürüldüğü ise tespit edilememiştir. 2020 yılında 300 kadın cinayeti işlenmiştir. Öldürülen kadınların 97'si eşi, 21'i eski eşi, 54'ü sevgilisi, 8'i eski sevgilisi, 38'i tanıdık birisi, 18'i oğlu, 17'si babası, 5'i kardeşi, 16'sı diğer akrabaları, 3'ü tanımadığı birisi tarafından öldürülmüş, 23 kadının ölümüne sebep olan kişilerin yakınlık durumu ise tespit edilememiştir. Elde edilen verilere göre öldürülen kadınların 170'i ateşli silahlarla, 83'ü kesici aletle, 10'u darp edilerek, 2'si yakılarak, 1'i kimyasal madde ile, 1'i de yüksekten atılarak, 26'sı boğularak, öldürülmüştür.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Dünya genelinde yaşanan COVID-19 salgını kadına yönelik fiziksel şiddet vakalarında artışa neden olmuştur. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Marija Pejčinović Burić yakın tarihte vermiş olduğu demeçte, Avrupa Birliğine üye ülkelerden elde edilen verilere bakıldığında pandemi sürecinde evde kalan kadınların şiddete maruz kalma riskinin arttığını belirtmiştir. Yapılan araştırmalara bakıldığında Türkiye’de yaşanan durumun da dünya genelinden farksız vaziyette olduğu görülmektedir. Türkiye’de 28 kentten, 1873 kadının katılmış olduğu bir araştırmada, kadınlara karantina öncesi ve karantina sürecinde şiddet ile karşılaşma durumlarını tespit etmeye yönelik sorular sorulmuştur. Kadınların karantina öncesinde ve sonrasında verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında pandemi sürecinde uygulanan şiddette %27,8’lik bir artışın söz konusu olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmalar dışında, Polis Akademisi Başkanlığı COVID-19 salgını ve sonrasına ilişkin hazırladığı raporda, Türkiye’de salgınla beraber aile içi şiddet vakalarında artış olduğunu belirtmiştir. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı Canan Güllü yaptığı bir açıklamada, 2019 yılı Mart ayı ve 2020 yılı Mart ayında acil yardım hattına gelen ihbarların kıyaslandığını, fiziksel şiddetin %81 arttığını ve bu dönemde hukuki desteğe ulaşamayan kadınların oranının %96 olduğunu ifade etmiştir. Türkiye’de birçok meslek örgütü ve sivil toplum kuruluşu da Türkiye’nin yaşadığı izolasyon süreci ile birlikte kadına yönelik şiddetin arttığına dikkat çekmiştir. Alınan korona tedbirleri ile birlikte önceki aylara göre başvuru hatlarını arayanların sayısı 2020 yılının nisan ayında %55, mayıs ayında %78 arttığı belirtilmiştir. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu’nun raporuna göre, 2020 yılının mart ayında fiziksel şiddet 2019’a göre %80 artmış, kadınların sığınma evi talebi ise %78 oranında artış göstermiştir.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Birleşmiş Milletler 2020 yılı raporunda, dünyada her üç kadından birinin yaşamları boyunca partneri tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Türkiye İstatistik Kurumunun Yaşam Memnuniyeti konulu yaptığı bir araştırmaya göre de kadınlar hem evde hem de sokakta erkeklere nazaran çok daha fazla güvenlik endişesi yaşamaktadırlar. Araştırma neticesine göre bireylerin %80.8'i kendini evinde güvende hissetmekte, bu kişilerin %17.8'i kendi evinde çok güvenli, % 12'lik kesimi ise orta güvende hissetmektedirler. Güvensiz ve çok güvensiz hissedenlerin oranı ise %7.2'ye tekabül etmektedir.

Cinsiyete göre değerlendirme yapıldığında ise kadınların erkeklere nazaran evde kendilerini çok daha az güvende hissettikleri dikkati çekmektedir. Kadınların %10.5'i kendisini evde güvensiz ya da çok güvensiz hissederken erkeklerde ise bu oran %3.8'e kadar gerilemektedir. Yine cinsiyete göre durum değerlendirildiğinde kadınlar, evde olduğu gibi sokakta da erkeklere nazaran kendilerini daha az güvende hissetmektedirler. Kadınların %34.2'si kendini çevrede güvensiz ya da çok güvensiz hissederken bu oran erkeklerde %12.3'e düşmektedir.

Çevrede güvenli ya da çok güvenli hissedenlerin oranı kadınlarda %47.1'e gerilerken erkeklerde bu oran % 70.9'u bulmaktadır. Yapılan araştırmalarda ortaya çıkan verilerden de anlaşılacağı üzere ülkemizde kadın için ev ya da sokak ortamı erkeğe nazaran çok da güvenli bir liman olarak görünmemektedir (TÜİK 2020 raporu).

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Türkiye’de günden güne verilerle de görülen Kadına fiziksel şiddetin ve cinayetlerin arttığı 2015- 2021 yıllarında bu konuda en çok üzerinde düşünülmesi gereken konu bu şiddeti önlemeye ve engellemeye yönelik çalışmalar olabilir. Bu konuda ki en önemli adımlardan biri T.C. İçişleri Bakanlığı tarafından geliştirilen ve 2018 yılında hizmete sunulan KADES uygulamasıdır. KADES, kadınların ve çocukların maruz kaldığı şiddet, taciz gibi kötü eylemleri biraz da olsun engellemek adına kullanıcılara sunulmuş resmi bir uygulamadır. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmış ve acil durumlarda ilk aklınıza gelecek acil müdahale uygulamasıdır.

KADES uygulaması, son yıllarda giderek artan kadına şiddet olaylarının önüne geçebilmek ve kadınlara yardım edebilmek amacıyla geliştirilmiş. Eşinden veya bir başkasından şiddet gören ya da şiddete maruz kalma ihtimali olan kadınlar, akıllı telefonları üzerinden yapacakları ihbarlarda hızlı bir şekilde bu iş için kurulan

Kadın Acil Destek İhbar Sistemi’ne ulaşabiliyorlar. Akıllı telefon kullanıcısı bir kadının, Google Play Store ve Apple Store uygulamasından indireceği “Kadın Destek Uygulamasını (KADES)”, T.C. Kimlik Numarasını girerek ve sonrasında EGM serverlarından gelen aktivasyon kodu ile aktif hale getirebileceği uygulama ile aile içi ve kadına yönelik şiddet mağduru kadınların acil durumlarda cihaz konum bilgisini açarak bir tuşla 155 Polis İmdat Acil Çağrı Merkezine ulaşarak, yardım çağrısının yapıldığı olay yerine en yakın ekip veya devriyenin sevk edilerek olaya müdahalesi sağlanacaktır. Uygulamayı şu ana kadar 24 bin 584 kişi indirdi ve sadece acil durumla karşı karşıya kalan 31 kadın tarafından ihbarda bulunulmuştur.

Anadolu Ajansı’nın Mart 2021 tarihli haberinde Emniyet Müdürlüğü Asayiş Daire başkanı Levent Tuncer’in belirttiği raporlara göre, “KADES, bugün itibarıyla yaklaşık rakamlarla 1 milyon 500 bin kadınıımız tarafından indirilen bir aplikasyon olmuş ve bu geçen süre içerisinde yaklaşık 92 bin ihbar alınarak değerlendirilmiştir. Bununla birlikte bu sene itibarıyla, KADES aplikasyon uygulamasının alanda daha faydalı olması, özellikle yabancı şahıslara karşı olabilecek herhangi bir şiddet ve saldırı olayının önüne geçebilmek adına 5 farklı dilde değerlendirilmiş ve aplikasyon sistemi içerisinden uygulamaya konulmuştur.” 2019 ile 2020 kıyaslaması yapıldığında, 2020’de yüzde 39 oranında artış olduğunu, şüpheliye yönelik önleyici tedbirlerde de yüzde 64 artış gerçekleştiğini açıklamada belirtilmiştir.

HUKUKSAL BOYUTU

ÜLKEMİZDEKİ YASAL DÜZENLEMELER

1-Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 Sayılı Kanun

Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 Sayılı Kanun'un 1.maddesine göre kanunun amacı şu şekildedir:

"Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."

2-Anayasa

Anayasa'da özel olarak kadına yönelik şiddetle ilgili hüküm düzenlenmemiştir, ancak toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamamasını bu şiddetin temeli olarak ele alırsak, eşitlik ilkesi ile ilgili anayasal hükümler incelenmelidir. Anayasa'nın 2. maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına saygılı, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu belirtir. 5. maddede ise devletin görevleri arasında kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmak ve insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamak yer almaktadır.

İki madde birlikte değerlendirildiğinde, bir insan hakları ihlali olan kadına yönelik şiddetin önlenmesinin ve ortadan kaldırılmasının da devletin temel görevlerinden olduğunu söyleyebiliriz.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Eşitliği sağlamada en temel madde olan 10. maddede cinsiyet ayrımı gözetilmeksizin herkesin kanun önünde eşit olduğu ve devletin bu eşitliği toplumsal hayatın her alanında sağlamakla yükümlü olduğu düzenlenmektedir. Bu madde hem yasal hem de fiili eşitliği güvence altına alarak CEDAW ile uyumluluk göstermektedir.

Anayasa'nın 11. maddesinde yasama, yürütme ve yargı organları ile idare makamları ve diğer kişi ve kuruluşların anayasal düzenlemelerle bağlı olduğu belirtilmektedir. Kadına şiddeti önlemede oldukça önemli bir payı bulunan bu kurum ve kişilerin Anayasa'da yer alan eşitlik ilkesine aykırı davranamayacakları ve kadına yönelik şiddeti önlemek için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlü oldukları açıkça hükme bağlanmıştır.

"Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklere ilişkin 12. maddesinde, herkesin kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahip olduğu kabul edilmektedir."

17. madde ile herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı güvence altına alınmaktadır. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı diğer haller bu maddenin istisnalarını oluşturmaktadır, aksi hallerde kişinin açık veya örtülü rızası bulunmadan kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz, bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.

Anayasa'nın 41. maddesinde *"...Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar."* cümlesi ile ailenin korunması gerekliliği ve ailenin de eşler arasında eşitliğe dayandığı vurgulanmıştır. Maddeye göre, devlet ailenin huzur ve refahı için gerekli tedbirleri almakla ve çocukları her türlü istismara ve şiddete karşı korumakla yükümlüdür.

Son olarak Anayasa'nın 90. maddesine baktığımızda; milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir ve haklarında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınmak zorundadır. Bu sebeple, hukuk uygulayıcılarının bu konuya dair uluslararası mevzuata hakim olma ve iç hukuk kurallarının bu mevzuata uygun hale getirilmesi, bu mevzuata uygun uygulanması yükümlülüğü mevcuttur.

3-Medeni Kanun

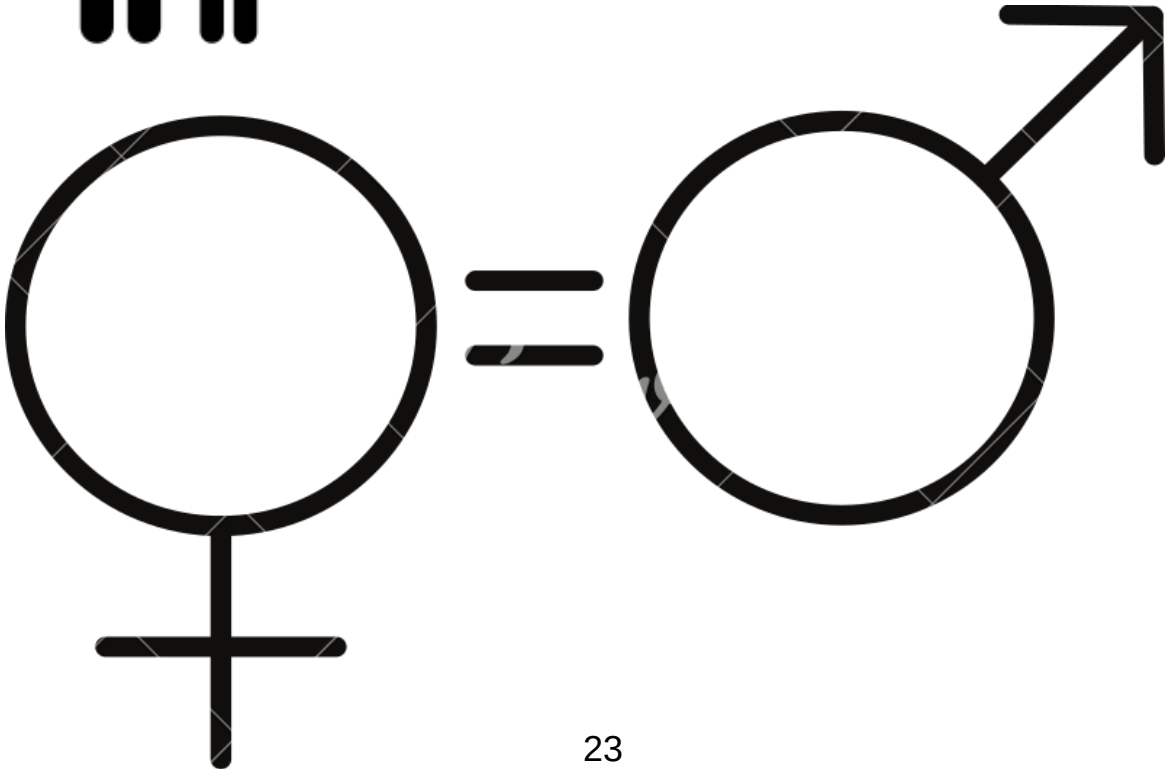
Medeni Kanun, kadınların öncülük ettiği toplumsal mücadele sonucunda ayrımcılığa sebep olan, eril bir dil içeren maddelerinden sıyrılarak 2002 yılında değiştirilmiştir. Aile, “kadın ve erkek arasında eşitlik temeline dayalı bir ortaklık” olarak tanımlanmış, “karı” ve “koca” kavramları yerini “eşler” kavramına bırakmıştır.

Medeni Kanun'un 124. maddesine göre erkek veya kadın on yedi yaşını doldurmadıkça evlenemez. Ancak, hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple on altı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Bu maddede belirtilen yaşın altında yapılan evlilikler, Ceza Kanunu'nda yer alan çocuk istismarı suçunu oluşturur.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre 18 yaşına kadar herkes çocuktur. Bu nedenle Medeni Kanun'daki evlenme yaşının 18 olarak değiştirilmesi, hem Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri bakımından hem de çocuklara yönelik suçların önlenmesi amacıyla daha isabetli olacaktır.

4-Ceza Kanunu

Meşru savunma, haksız tahrik, azmettirme, yalan tanıklık gibi düzenlemeler kadına karşı şiddet vakalarına dair yargılamalarda sıklıkla başvurulmuş düzenlemelerdir. Suçu bildirmeme, kamu görevlisinin suçu bildirmemesi, suçluyu kayırma gibi suçla ve kadına karşı şiddetle mücadeleyi etkileyen düzenlemelere de yer verilmiştir. Kadına şiddet olgularını oluşturan fiiller (kasten öldürme, yaralama, cinsel saldırı, cinsel taciz, cinsel istismar vb.) ceza kanunumuzda düzenlenmiştir, sanılanın aksine bu fiillerin cezaları oldukça ağır düzenlenmiştir. Kadına karşı şiddetle mücadelede bu noktada en büyük sorumluluk hukuk uygulayıcılara düşmektedir, etkin bir mücadele için iç hukuk kurallarının da uluslararası mevzuata uyumlu şekilde uygulanması gerekmektedir.

ULUSLARARASI YASAL DÜZENLEMELER

1-Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

2- İstanbul Sözleşmesi

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet alanında, uluslararası nitelikteki ilk ve en kapsamlı Avrupa Konseyi Sözleşmesidir. 2011 yılında İstanbul'da imzalandığı için İstanbul Sözleşmesi olarak anılmaktadır. İlk imzacı devlet ise Türkiye'dir (Akkaya ve diğerleri, 2016). Sözleşme bağlı kılınma rızalarını açıklayan tüm ülkeler yönünden 1 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Kadına yönelik şiddet, aile içi şiddet, kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet kavramlarını konu alan İstanbul Sözleşmesi; şiddetin türlerini de fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet olarak tanımlayıp kabul etmiştir. Sözleşmede kadına yönelik şiddetin kaynağına değinilmekte ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kadına yönelik şiddetin sebebi olduğunu esas almaktadır. Sözleşme hükümlerinin cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka görüşe sahip olma, ulusal veya sosyal menşee, bir ulusal azınlıkla bağ, mülkiyet, doğum, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, yaş, sağlık durumu, engellilik, medeni hal, göçmen ya da mülteci olma durumu veya başka statüler temelinde herhangi bir ayrımcılık olmaksızın taraflarca uygulanması güvence altına alınmıştır.

3-Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)

Birleşmiş Milletler (BM) düzeyindeki 9 temel insan hakları sözleşmesinden biri olan CEDAW, bu sözleşmeler arasında özellikle kadınların insan haklarını ve toplumsal cinsiyet eşitliğini odağına alan tek sözleşmedir.” Eşitliği hedefleyen CEDAW, sözleşmeyi imzalayan devletlerin kadınların kadın olmalarından kaynaklı yaşadığı eşitsizlik ve maruz kalınan ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal durumlarını iyileştirmek, toplumsal cinsiyet ilişkilerini ve toplumsal cinsiyete dayalı basmakalıp yargıları değiştirmek üzere taahhütlerde bulunmasını sağlar.

4-Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi (DEVAW)

MADDE 1

Bu Bildirge'nin amaçları bakımından kadınlara yönelik, şiddet ister kamusal ister özel hayatta olsun bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya özgürlükten keyfi olarak yoksun bırakma dahil olmak üzere, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar veya acı verme sonucu doğuran veya bu sonucu doğurması muhtemel olan, cinsiyete dayalı her türlü şiddet eylemi anlamına gelir.

“Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge özel olarak kadına yönelik şiddeti düzenleyen belgelerden biridir. Bildirge, 20 Aralık 1993 tarihinde oylamaya başvurulmaksızın Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir. Bildirge, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'nin (CEDAW) etkin olarak uygulanmasının kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine katkıda bulunacağı, Bildirge'nin bu süreci güçlendireceği ve tamamlayacağı kabulüyle hazırlanmıştır (Ayata, 2012)

5-Birleşmiş Milletler Şartı ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

Birleşmiş Milletler Şartı'nın önsözünde kadın erkek eşitliğine yer verilmektedir. Irk, cins, dil veya din farkı gözetmeksizin herkesin insan haklarına ve ana hürriyetlerine karşı saygıyı geliştirerek ve teşvik ederek milletlerarası işbirliğini gerçekleştirmek BM'nin amaçları arasında yer almaktadır. Cinsiyet farkı gözetmeksizin herkesin insan hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesini teşvik etmek ve bu hak ve özgürlüklerden faydalanılmasını kolaylaştırmak da düzenlemiştir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin önsözünde insanlık ailesinin bütün üyelerinin eşit ve devredilemez hakları olduğunun kabulünün özgürlüğün, adaletin ve dünya barışının temeli olduğuna ve kadın erkek eşitliğine değinilmektedir (Ayata, 2012).

6-Belém do Pará Sözleşmesi ve Afrika Kadın Hakları Protokolü

MADDE 1

Bu Sözleşme'nin amaçları doğrultusunda, kadınlara yönelik şiddet, kamusal veya özel alanda, kadınların ölümüne ya da fiziksel, cinsel veya psikolojik olarak zarar görmesine veya ıstırap çekmesine neden olan, cinsiyete dayalı her türlü eylem veya davranış olarak anlaşılabacaktır.

Belém do Pará Sözleşmesi ile Afrika İnsan ve Halkların Hakları Şartı'na Ek Afrika Kadın Hakları Protokolü bölgesel sözleşmelerdir. Bu nedenle Türkiye açısından bir bağlayıcılıkları yoktur. Ancak özellikle Belém do Pará Sözleşmesi, bölgesel olmasına rağmen, kadına yönelik şiddete ilişkin özel bir sözleşme olduğundan çok önemlidir (Ayata, 2012).

7-Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu

1995 yılında Pekin'de BM Dördüncü Dünya Kadın Konferansı gerçekleştirilmiş ve Konferans sonucunda kabul edilen Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu'nda kadına yönelik şiddetin, kadınların insan haklarının ihlali olduğu ve kadınların insan haklarından yararlanmalarının önünde büyük bir engel oluşturduğu düşüncesi benimsenmiştir (Şahin, 2010). Konferans'ta, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için devletlerin sorumluluk alması gerektiğinin altı çizilmiştir (Gülriz, 2007).

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDETLE MÜCADELE EDEN KURUMLAR VE KURUMSAL HİZMETLER

1-Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Faaliyetleri

1.Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)

6284 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra şiddete uğrayan kadınlara yönelik hizmetleri yürütmek üzere Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM'ler) açılmaya başlanmıştır. ŞÖNİM'ler şiddetin önlenmesi ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak, şiddete uğramış ya da şiddete uğrama riski bulunan kişilerin başvurabileceği, ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmaların 7 gün 24 saat esasına göre yürütüldüğü merkezlerdir.

2.Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İl müdürlükleri ve İlçe müdürlüklerinde, şiddete maruz kalmış kadınların ihtiyaçları doğrultusunda sosyal çalışma yapan görevliler tarafından ücretsiz danışmanlık, rehberlik ve ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme yapılmaktadır.

ŞÖNİM'lerin henüz kurulmadığı illerde 6284 sayılı Kanun kapsamında yapılması gereken iş ve işlemler Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri tarafından yerine getirilmektedir.

3. Alo 183 Sosyal Destek Hattı

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı olarak çalışan ALO 183 hattı şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan ve desteğe gereksinimi olan kişilere psikolojik, hukuki ve ekonomik alanda danışmanlık hizmetleri sunmakta ve yararlanabilecekleri hizmet kuruluşları konusunda bilgi vermektedir. ALO 183 ücretsiz bir danışma hattıdır ve 7 gün 24 saat esasıyla hizmet vermektedir.

2-Sivil Toplum Kuruluşları Faaliyetleri

- Mor Çatı ve Kadın Dayanışma Vakfı
- Uçan Süpürge
- Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu
- Kadın Girişimcileri Derneği
- Kadın ve Demokrasi Derneği
- Kadın Meclisleri
- Kadın Dayanışma Vakfı
- Kadınlara Hukuki Destek Merkezi (KAHDEM)
- Kadın Adayları Destekleme Derneği (KADER)
- İMDAT Şiddeti Önleme ve Rehabilitasyon Derneği

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Sivil Toplumun Önemi

Sivil toplum, hem sürdürülebilir politika oluşturmaya zorlama ve denetlemede hem de kadın ve çocuklara karşı şiddetle mücadele için uygulama aşamasında aktif rol almaktadır. Özellikle CEDAW'ın devletlere getirdiği sorumluluk ve yükümlülükler bakımından sivil toplum, aktif vatandaşlık araçlarını kullanarak denetleyici bir konumda olmuştur. Kadın hakları konusunda toplumun farkındalığını artırmak için sivil toplum tarafından düzenlenen kampanyalar, gösteriler, toplantılar, programlar, araştırmalar ulusal ve yerel yönetimlerin politika geliştirmeleri ile sonuçlanmıştır. Sivil toplum hareketleri sonucunda uluslararası düzeyde ortaya çıkan çalışmalara AB programları ve fonlarını, 2008'de başlatılan BM Güven Fonunu, BM Kadın ve UNITE komisyonlarını örnek verebiliriz. Bu çalışmalar, politika belirleme ve hizmetin ulaştırılması konularında sivil toplumun etkinliğini göstermiştir.

Ülkemize baktığımızda, 1990'da Kadın Genel Müdürlüğü'nün kurulması, Mor Çatı'nın aile içi şiddet mağduru kadınlara ve çocuklara ülke çapında sığınma evlerinin oluşturması, 1990'dan bu yana kurulan yardım masaları, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kurulması ile önem kazanan ihtiyaca yönelik kamu hizmeti stratejisi, Kadın - Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun kurulması, Ulusal İstatistik Bürosu içinde sosyal yapı ve kadınlar üzerine bir şubenin oluşturulması ve 2013'te Aile ve Sosyal Politikalar bakanlığı şemsiyesi altında Şiddetle Mücadele ve Takip Merkezlerinin kurulması örnek olarak gösterilebilir.

3-Adalet Bakanlığı Faaliyetleri

Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Büroları

Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Büroları büyükşehirlerde savcılıklar bünyesinde kurulan konu hakkında katkı veren birimlerdir. Bu büroların görevleri arasında; 6284 sayılı Kanun çerçevesinde işlemleri gerçekleştirmek, şiddete karşı işlenen suçların soruşturmalarını takip etmek ve sonuçlandırmak, etkin bir şekilde koruyucu-önleyici tedbir kararlarının uygulanmasını denetleyip, takip etmek bulunmaktadır.

4-Baroların Faaliyetleri

Avukat ücretini karşılayamayacak olan kadınlar için, Baro bünyesinde bulunan Adli Yardım Bürosuna başvurarak kendilerine ücretsiz avukat tayin edilmesini talep edebilmektedir. Barolar bünyesinde kurulan “kadın hakları kurulları” kadınların yasal hakları konusunda bilgilendirilmelerini sağlamaktadır (Şen & Pirinççi).

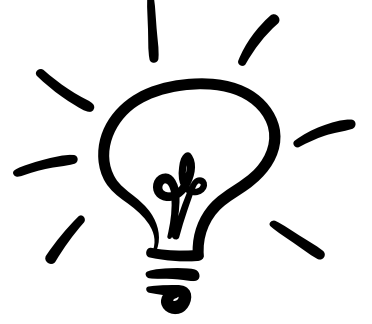

İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi'nin 6284 Uygulamaları Raporu'na göre, 1 Ocak 2019 ile 31 Aralık 2019 arasında İstanbul Barosu adli yardım servisine 13 bin 795 başvuru yapılmıştır.

Bu başvuruların 12 bin 101'ini kadınlar oluşturmaktadır. Şiddet mağduru kadınların 2 bin 842'si doğrudan bilgi sahibi oldukları 6284 kapsamında koruma kararı talep etmişler.

ÖNERİLER

1. Şiddetin önüne geçebilmek için tek başına bir çözüm önerisinin ileri sürülebilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla yasal düzenlemelerin ya da sosyolojik, psikolojik çözüm önerilerinin tek başına yeterli olmayacağı aşikardır. Bu nedenle konunun kültürel, hukuki, ahlaki, sosyolojik, psikolojik ve ekonomik pek çok boyutu olduğunu bilerek çözüm önerileri sunmak son derece önem arz etmektedir.

2. Kadına karşı fiziksel şiddetin önüne geçebilmek için tüm kurum ve kuruluşların iş birliği içerisinde hareket etmesi gerekmektedir. KADES gibi acil müdahale uygulamalarının, ŞÖNİM gibi tedbirleri uygulamaya yönelik ve denetleme mekanizması olan kurumların son derece iyi işletilmesi önemli olup bu hususta da toplumun farkındalık seviyesinin yükseltilmesi ve bilinçlendirilmesi noktasında uygulayıcılarının sorumluluğu aşikardır.

3. Türkiye’de kadına yönelik fiziksel şiddette karşılaşılan önemli sorunlardan birisi fiziksel şiddet mağduru kadının kolluk kuvvetleri, aile fertleri veya fiziksel şiddet uygulayan kişi tarafından şikayetten vazgeçmesini sağlamaya çalışılmasıdır. Şiddet mağduru kadın bu tip durumlarda ya ikna edilmeye çalışılmaktadır ya da ifadesini değiştirmeye, şikayetinden tümüyle vazgeçmeye zorlanmaktadır. Fiziksel şiddet mağduru kadının şikayetinden vazgeçme ya da şiddeti uygulayan kişiyle uzlaşma talebinde rızasının varlığı tespit edilmelidir. Bu nedenle mağdurun ve failin uzman bir psikolog eşliğinde dinlenmesi, kolluk kuvvetleri tarafından baskı uygulanmaması ve sonuç olarak hakimın somut olayın özelliklerine göre şiddetin türü, olayın sıklığı ve şiddetin şekli gibi pek çok unsuru bir arada değerlendirerek objektif bir kanaate varması oldukça önemlidir.

4. Gelişmiş ülkelerde şiddete başvuran kişinin, bu sorunu çözebilmesi için çeşitli programlara katılması ve tedavi görmesi zorunludur. Ancak ülkemizde böyle bir zorunlu uygulama bulunmamakla birlikte ilgili kişinin öfke kontrolüne yönelik tedavi programlarına katılması kendi inisiyatifine bağlıdır. Oysa ülkemizde de rehabilite amaçlı bu programların yaygınlaştırılması ve şiddet uygulayan kişi için zorunlu hale gelmesi gerekmektedir.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

5. Kadına yönelik fiziksel şiddeti önlemekteki temel amaç mağdurun zarar görmesini engellemektir. Uzaklaştırma kararı da bu amaçla verilmiş kararlardan biridir. Bazı durumlarda uzaklaştırma kararına rağmen şiddet uygulayan kişi ile mağdur iletişime geçebilmektedir. Bu durum bazı ülkelerde tedbir kararının ihlali olarak değerlendirilip şiddet mağdurları için olumsuz sonuçlar yaratabilmektedir. Ülkemizde bu tip bir durumla karşılaşıldığında ne yapılacağı düzenlenmemiş olmakla birlikte hakim her halde somut olayın koşullarına göre değerlendirme yapıp mağdurun rızasının geçerli bir rıza olup olmadığını değerlendirmesi gerekmektedir.

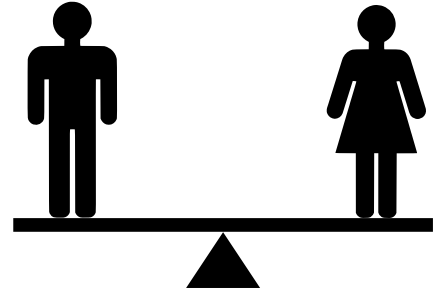
6. Kadına yönelik fiziksel şiddeti önleyici ve koruyucu tedbirler alma ve bu tedbirleri sağlama konusunda devlet görevlidir. Bu husustaki yasal düzenlemeler de İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı kanun ile büyük ölçüde yerine getirilmiş olduğundan sözleşmenin ve ilgili kanunun sıkı sıkıya uygulanması gerekmektedir. Bu kanunların uygulanmasının yanı sıra sivil toplum kuruluşlarına, kolluk kuvvetlerine ve bizzat toplumun payına büyük sorumluluk düşmektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak kadına yönelik şiddet hala Türkiye'de önemli nedenleri ve sonuçları olan bir sorun olarak varlığını korumaktadır. Geçmişten günümüze değişen ve sabit kalan kültürel normlar, değişen ve uygulamada yeterliliği tartışılan kanunlar bu sorunun ortadan kalkmasına yetmemiştir. Özellikle İstanbul Sözleşmesi'nden çıkıldığı bu dönemde kadına yönelik şiddetle anlamlı ve önemli bir mücadele vereceği inancı da azalmıştır.

Raporda bahsi geçtiği üzere 2019 yılında 474 kadın cinayeti işlenmiştir. Öldürülen kadınların 134'ü eşi, 25'i eski eşi, 51'i sevgilisi, 8', eski sevgilisi, 15'i babası, 13'ü kardeşi, 29'u diğer akrabaları, 34'ü tanıdık birisi 3'ü de tanımadığı kişiler tarafından öldürülmüştür. Bu vahim tablo sorunun tüm boyutlar ile ele alınması ve multidisipliner bir yaklaşım ile mücadele edilmesi gerektiğinin kanıtıdır. Bu nedenle raporda sadece veri ve tanımlara değil aynı zamanda farklı bilim dallarının perspektifler, mücadele eden kurum ve kuruluşlar ile detaylı hukuki analiz konmuştur. Kadına yönelik şiddet olgusu ancak bu alandaki dernekler, yerel yönetimler, barolar, kamuoyu, sağlık çalışanları, avukarlar vb. gibi tüm aktörlerin hak temelli ve mağdur odaklı bakış açısı ve uygulamaları ile minimize edilebilir hatta ortadak kaldırılabilir.

Equality
FOR WOMEN

Şiddetin gerçekleştiği andan adli makamlara intikal ettikten sonraki sürece kadar vakalar, uzun, özenli ve sabırlı bir yaklaşım gerektirmektedir. :Mağdurun ikincil travmaya uğramaması ve haklarının korunması gerekmektedir. Ve hak temelli yaklaşım önce insanı ön plana almaktadır. Bu nedenle kadına önce bir birey olarak yaklaşılmalıdır başka bir müessesenin parçası gibi değil.

Bu anlamda kadına yönelik şiddet olgusu birçok aktörün birlikte eş zamanlı ve özverili şekilde çalışması ve takipçisi olması ile çözülebilecek bir sorundur.

KAYNAKÇA

Akgül A., Uğurlu Ö., Kadına Yönelik Şiddetin, Şiddeti Uygulayan ve Mekân Bağlamında İncelenmesi: Katledilmiş Kadınlar Örneği, 2021, s.131

Akkaya C, Bayram D, Meşeli P, Şengül B, Ulusoy D, Şayan D, Aslan G, Çilingir M, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Uluslararası Hukuk Mekanizmaları, Mor Çatı, 2016, <https://www.morcati.org.tr/attachments/article/487/kys-hukuk-mekanizmalari.pdf>

Altın, G., COVID-19 Pandemisi Bağlamında Kadına Karşı Şiddete İlişkin Bir Değerlendirme, Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi, Cilt 32, Sayı 1, Ocak 2021; s.217

Ayata G, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yasal Düzenlemeler, https://vatandas.jandarma.gov.tr/KYSOP/uzaktan_egitim/Documents/3%20YD.pdf

Aydoğan, A., 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un "Şiddeti Önleme" Yükümlülüğü, İstanbul Barosu Dergisi, 92(3), 215-217

BİLİCAN GÖKKAYA, V. E. D. A. (2009). Türkiye'de şiddetin kadın sağlığına etkileri. Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 10(2), 167-179.

Birleşmiş Milletler COVID-19 Kadınlara Yönelik Şiddetin Sonlandırılması Raporu (2020)

Centel N, N. C., Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde 6284 Sayılı Yasa'nın Rolü, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 8(2), 39-43

Covid-19'un Kadına Yönelik Şiddete Etkisi, (2020), Genç Kalemler

Dünya Sağlık Örgütü Raporu (2019)

Engin Ü, Z. Ö., Toplumsal ve Hukuki Açıdan Kadına Karşı Şiddet, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 13(1), 621-637

Gündüz F, E., Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Mahalli İdareler, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 5(1), 1617-1649

Kadına Yönelik Şiddete Son, DİSK Kadın Komisyonu- KESK Kadın Meclisi – TMMOB Kadın Çalışma Grubu- TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu

Mršević, Z., & Hughes, D. M. (1997). Violence against women in Belgrade, Serbia: SOS hotline 1990- 1993. Violence against women, 3(2), 101-128.

KADINA YÖNELİK FİZİKSEL ŞİDDET RAPORU

Özkan G, Kadına Yönelik Şiddet - Aile İçi Şiddet ve Konuya İlişkin Uluslararası Metinler Üzerine Bir İnceleme, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 2017, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/744941>

Öztürk, Ö., Öztürk, Ö., & Tapan, B. (2016). Kadına yönelik şiddetin kadın ve toplum sağlığı üzerine etkileri. Sağlık Akademisyenleri Dergisi, 3(4), 139-144.,

Polat, O. (2016). Şiddet. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 22(1), 15-34.

Slabbert, I., & Green, S. (2013). Types of domestic violence experienced by women in abusive relationships.

Şen A, Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kurumlar Arası İşbirliği Süreci Ve 6284 Sayılı Yasanın Uygulanabilirliği, Motif Akademi Hk Bilimi Dergisi, 2018, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/490220>

Şen M, Pirinççi E, Yönelik Şiddet ve Hukuksal Boyutu, Sağlık ve Toplum, 2020, <https://ssyv.org.tr/wp-content/uploads/2020/12/3-Kadina-Yonelik-Siddet-ve-Hukuksal-Boyutu.pdf>

Uçar A., İstatistiki Verilerle Ulusal Basında Kadına Karşı Şiddet, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C:7, S:2, 2016, s.319

Ünal, B., & Gülseren, L. (2020). COVID-19 pandemisinin görünmeyen yüzü: Aile içi kadına yönelik şiddet. Klinik Psikiyatri Dergisi, 23, 89-94.

Ünal, B., Gülseren, L., Covid-19 Pandemisinin Görünmeyen Yüzü : Aile İçi Kadına Yönelik Şiddet, Klinik Psikiyatri, 2020, s.91

Vahip, I., & Doğanavşargil, Ö. (2006). Aile içi fiziksel şiddet ve kadın hastalarımız. Türk Psikiyatri Dergisi, 17(2), 107-114.

Wong, S. P., Wang, C., Meng, M., & Phillips, M. R. (2011). Understanding self-harm in victims of intimate partner violence: a qualitative analysis of calls made by victims to a crisis hotline in China. Violence against women, 17(4), 532-544.

World Health Organization. (1997). Violence against women (No.WHO/FRH/WHD/97.8). World Health Organization.

Yılmaz, E., & Aydın Doğan, R., (2021). COVID-19 Pandemisi Nedeniyle Yaşanılan Toplumsal İzolasyonun Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddet Üzerine Etkisi, Unika Sağlık Bilimleri Dergisi.

İNTERNET LİNKLERİ

<http://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/veriler/2889/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2019-raporu>

<http://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/veriler/2947/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2020-raporu>

[https://www.icisleri.gov.tr/kadin-destek-uygulamasi-kades \)](https://www.icisleri.gov.tr/kadin-destek-uygulamasi-kades)

<https://www.trthaber.com/haber/gundem/kades-uygulamasi-15-milyon-kadin-tarafindan-indirildi-562351.html>

<https://kadinininsanhaklari.org/savunuculuk/uluslararası-sozlesmeler-ve-mekanizmalar/cedaw/>

https://www.researchgate.net/publication/265964552_Kadina_Yonelik_Aile_Ici_Fiziksel_Siddet

<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2012-99-1166>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Kad%C4%B1na_y%C3%B6nelik_%C5%9Fiddet

<https://www.medistate.com.tr/saglik-rehberi/kadina-yonelik-siddetin-nedenleri>

SÖZLEŞMELER

İstanbul Sözleşmesi

<https://rm.coe.int/1680462545>

CEDAW

<http://www.kaced.org/images/files/CEDAW%20metni.pdf>

DEWAD

<https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://hukukbook.com/wp-content/uploads/2018/12/Kadınlara-Yönelik-Şiddetin-Ortadan-Kaldırılmasına-Dair-Bildirge.pdf&hl=en>

Belém do Pará Sözleşmesi ve Afrika Kadın Hakları Protokolü

<http://insanhaklarisavunuculari.org/dokumantasyon/files/original/7168f3075757e8ffa0836dbf3ed1ee92.pdf>

KATKIDA BULUNANLAR

Prof. Dr. Oğuz POLAT
Apak Kerem ALTINTOP
Melis Ruzin TEZEL
Rezzan AKÇATEPE
İrem Naz YILDIZ
Cemre Sude ÖZDEK
İrem Berçem ARIKAN
Alize SARAÇOĞLU

